

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Факультет фізичної культури і спорту

Кафедра теорії та методики спортивної підготовки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри теорії та
методики спортивної підготовки
д.пед.н., професор
Приходько В.В.

«30» червня 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Доктор філософії

(ступінь вищої освіти)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності)

вид дисципліни

за вибором

(обов'язкова / за вибором)

2020/2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни – «Теорія і методика підготовки спортсменів» для здобувачів третього (освітньо-наукового) ступеню вищої освіти – доктор філософії, галузі знань – 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Розробники:

Долбишева Н.Г., декан факультету фізичної культури і спорту, доцент, к.фіз.вих.,
Табінська С.О., ст. викладач кафедри теорії та методики спортивної підготовки, к.пед.н.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики спортивної підготовки, факультету «Фізичної культури і спорту», Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Протокол № 16 від “ 30 ” червня 2020 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Приходько В.В.)

(прізвище та ініціали)

“ 30 ” червня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація / освітня програма, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 «Освіта/Педагогіка»</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових модулів - 4	Спеціальність <u>017 «Фізична культура і спорт»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки: 2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		III-й	IV-й
		Лекції (денна/заочна) 20/2	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача освіти – 2-4	Ступень вищої освіти: «Доктор філософії»	10/2 год.	10/- год.
		Семінарські (денна/заочна) 24/6	
		12/2 год.	12/4 год.
		Самостійна робота (денна/заочна) 76/112	
		38/56 год.	38/56 год.
		Вид контролю: Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: систематизація, закріплення та розширення професійно-необхідних знань з проблеми оптимізації системи підготовки спортсменів у спорті.

Завдання:

1. Формування та розширення знань у аспірантів, що забезпечують ефективну професійну діяльність у фізичній культурі і спорті, зокрема оптимальну підготовку спортсменів, у тому числі високої кваліфікації.
2. Формування вмінь вирішувати конкретні наукові, практичні та інші завдання у системі підготовки спортсменів в обраному виді спорту.
3. Розвиток навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.
4. Формування у аспірантів мотивації до професійної та науково-дослідної діяльності у системі підготовки спортсменів в обраному виді спорту.

Компетентності, формування яких передбачено навчальною дисципліною:

ЗК 7. Здатність до освоєння і системного аналізу через матеріалістичне сприйняття і критичне осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.

ЗК 11. Здатність оцінювати соціальну значимість результатів своєї діяльності, бути відповідальним громадянином, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 17. Здатність виконувати професійну діяльність та оцінювати у відповідності до стандартів якості.

ЗК 18. Здатність використовувати різні методи та прийоми навчання, виховання та соціалізації особистості.

ЗК 20. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

ЗК 21. Здатність до свідомих практичних дій в умовах надзвичайних ситуацій.

ФК 1. Здатність застосовувати новітні теорії, концепції, технології та методи, необхідні для розв'язання комплексних проблем у фізичній культурі та спорті.

ФК 5. Здатність до професійного спілкування щодо актуальних проблем фізичної культури та спорту.

ФК 6. Здатність до самовдосконалення у професійній сфері протягом життя, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності та наукових досліджень.

ФК 9. Здатність планувати навчально-тренувальний процес на різних етапах багаторічної підготовки спортсменів з використанням сучасної методології наукових досліджень.

ФК 10. Здатність усвідомлювати основні проблеми фізичної культури та спорту, визначати методи та засоби їх вирішення.

ФК 12. Здатність проводити патентний пошук з метою патентоздатності наукової діяльності у фізичній культурі та спорті.

ФК 13. Здатність спілкуватись в науковому середовищі з проблем фізичної культури та спорту.

ФК 17. Здатність планувати процес підготовки спортсменів на різних етапах багаторічної підготовки, включаючи чотирьохлітні олімпійські цикли, підготовку в макро-, мезо-, мікроциклах та окремих тренувальних заняттях.

ФК 18. Здатність до управління, контролю, моделювання та прогнозування в системі підготовки спортсменів.

ФК 19. Здатність планувати процес підготовки та змагальну діяльність з урахуванням клімато-географічних умов.

ФК 20. Здатність до підвищення ефективності тренувальної і змагальної діяльності з урахуванням використання ергогенних засобів та спеціального харчування.

ФК 21. Здатність до управління процесами стомлення, відновлення, підвищення працездатності та формування реакцій адаптації в процесі підготовки спортсменів.

ФК 22. Здатність до оптимізації процесу підготовки спортсменів на різних етапах спортивного вдосконалення з урахуванням медико-біологічних та психологічних закономірностей формування підготовленості спортсменів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати:

– основні фактори та характерні риси змагальної діяльності у системі підготовки спортсменів;

– основи зарубіжних систем підготовки спортсменів, передового зарубіжного досвіду з організації навчально-тренувального процесу та використання інноваційних систем підготовки спортсменів;

– методи і прийоми навчання та виховання спортивного резерву з урахуванням індивідуальних особливостей осіб;

- основи процесу багаторічної підготовки спортсменів та його структурних компонентів, їх альтернативних концепцій у відповідності до провідного національного та зарубіжного досвіду;
- основи організації, проведення навчально-тренувального процесу та планування фізичного навантаження в системі підготовки спортсменів;
- теорію загальної адаптації для конкретних змін у функціональних системах організму при фізичних навантаженнях спортсменів з видів спорту та тих, хто займається різними видами рухової активності;
- способи регулювання навантаження, у тому числі з урахуванням природних та географічних умов;
- види комплексного контролю за рівнем фізичної підготовленості спортсменів з урахуванням спортивної кваліфікації та фізичного розвитку;
- основи управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів;
- організаційно-методичні основи спортивної орієнтації та спортивного відбору обдарованих спортсменів;
- особливості використання та вплив на організм спортсмена різноманітних засобів відновлення та стимуляції роботоздатності у процесі підготовки та змагальної діяльності спортсменів, у тому числі допінгових засобів;

вміти:

- визначати основні фактори, що впливають на спортивний результат у системі підготовки спортсменів;
- використовувати власний спортивний досвід, концептуальні ідеї пошанованих фахівців у фізичній культурі і спорті з метою оптимальної організації навчально-тренувального процесу через використання інноваційних систем підготовки спортсменів;
- використовувати методи і прийоми навчання та виховання спортивного резерву з урахуванням індивідуальних особливостей осіб-спортсменів;
- аналізувати та здійснювати планування структурних компонентів підготовки спортсменів й використовувати у власній науково-дослідній діяльності альтернативні підходи у цій системі;
- планувати навчально-тренувальний процес та фізичне навантаження в системі підготовки спортсменів з урахуванням специфіки обраного виду спорту, зокрема тренувальної та змагальної діяльності;
- планувати та регулювати фізичне навантаження з урахуванням природних та географічних умов;
- виконувати комплексний контроль фізичної підготовленості спортсменів з урахуванням спортивної кваліфікації та фізичного розвитку;
- планувати та використовувати різноманітні засоби відновлення та стимуляції роботоздатності у процесі підготовки та змагальної діяльності спортсменів;
- здійснювати спортивну орієнтацію та спортивний відбір обдарованих дітей до занять спортом на різних етапах їх підготовки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні положення та методологічні основи системи підготовки спортсменів й змагальної діяльності у спорті.

Тема 1. Формування загальної теорії підготовки спортсменів. **Складові теми:** 1. Історичні передумови формування загальної теорії підготовки спортсменів. 2. Розвиток системи знань у загальній теорії підготовки спортсменів.

Тема 2. Методологія побудови теорії підготовки спортсменів та сучасна система знань як теоретична складова системи підготовки спортсменів. **Складові теми:** 1. Сучасна система знань в олімпійському, неолімпійському та професійному спорті. 2. Східноєвропейська і західноєвропейська наукові школи. 3. Напрямки вдосконалення системи підготовки спортсменів.

Тема 3. Змагальна діяльність в системі підготовки спортсменів. **Складові теми:** 1. Результат змагальної діяльності та фактори, що впливають на результат. 2. Стратегія і тактика змагальної діяльності у спорті. 3. Техніка змагальної діяльності. 4. Структура змагальної діяльності у спорті. 5. Управління змагальною діяльністю у системі підготовки спортсменів.

Змістовий модуль 2. Адаптація до фізичних навантажень окремих систем організму спортсмена в різних умовах спортивної діяльності.

Тема 4. Загальні закономірності адаптації до фізичних навантажень, термінова і довгострокова адаптація у системі підготовки спортсменів. **Складові теми:** 1. Основи сучасної теорії адаптації і проблеми раціональної підготовки спортсменів. 2. Формування і стадії термінової адаптації до фізичних навантажень. 3. Формування і стадії довгострокової адаптації до фізичних навантажень.

Тема 5. Адаптація до фізичних навантажень кардіореспіраторної та кістково-м'язової систем організму спортсмена у спорті. **Складові теми:** 1. Адаптація до фізичних навантажень аеробної та анаеробної систем енергозабезпечення. 2. Термінова та довгострокова адаптації до фізичних навантажень кардіореспіраторної системи спортсменів. 3. Адаптаційні перебудови в кістково-м'язовій системі спортсмена у процесі багаторічної підготовки.

Тема 6. Особливості підготовки спортсменів в умовах природньої та штучної гіпоксії. **Складові теми:** 1. Характеристика адаптації спортсмена до висотної гіпоксії. 2. Підготовка спортсменів в умовах низькогір'я, середньогір'я та високогір'я. 3. Штучне гіпоксичне тренування в системі річної підготовки спортсменів.

Тема 7. Особливості підготовки спортсменів в різних клімато-географічних умовах та при змінах часових поясів у спорті. **Складові теми:** 1. Адаптація організму спортсмена до фізичних навантажень в умовах низької температури навколишнього середовища. 2. Підготовка спортсменів і змагальна діяльність в умовах високої температури навколишнього середовища. 3. Десинхронізація і ресинхронізація циркадних ритмів у спортсменів при тривалих перельотах.

Змістовий модуль 3. Позатренувальні та позазмагальні фактори в системі підготовки спортсменів.

Тема 8. Засоби відновлення та стимуляції роботоздатності в системі підготовки спортсменів. **Складові теми:** 1. Загальна характеристика засобів відновлення та стимуляція роботоздатності спортсменів. 2. Педагогічні, психологічні та медико-біологічні засоби відновлення. 3. Планування засобів відновлення та стимуляції роботоздатності в процесі підготовки спортсменів.

Тема 9. Характеристика травматизму та захворюваності в спорті. **Складові теми:** 1. Причини захворювань та травматизму у спорті. 2. Захворювання та травматизм в різних видах спорту. 3. Основні напрямки профілактики травм та захворювань спортсменів.

Тема 10. Допінг і боротьба з його використанням у спорті. **Складові теми:** 1. Класифікація і характеристика заборонених допінгових засобів і методів. 2. Негативний вплив допінгових засобів на організм спортсмена. 3. Основні напрямки боротьби із застосуванням допінгу в спорті. 4. Етапи допінг-контролю, штрафні санкції.

Змістовий модуль 4. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському, неолімпійському та професійному спорті.

Тема 11. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському спорті. **Складові теми:** 1. Розвиток теорії періодизації тренувального процесу спортсменів.

2. Альтернативні концепції і підходи до тренувального процесу спортсменів. 3. Загальна структура, зміст і понятійно-термінологічний апарат теорії періодизації. 4. Спортивний відбір й орієнтація в системі багаторічної підготовки спортсменів.

Тема 12. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у професійному спорті.
Складові теми: 1. Основні фактори, що визначають специфіку системи підготовки спортсменів професіоналів. 2. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів в індивідуальних видах спорту. 3. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів в ігрових видах спорту.

Тема 13. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у неолімпійському спорті.
Складові теми: 1. Система спортивних змагань та змагальної діяльності у неолімпійському спорті. 2. Структура спортивної підготовки спортсменів у неолімпійському спорті. 3. Структура системи підготовки спортсменів в інтелектуальних видах спорту. 4. Структура системи підготовки спортсменів у спортивно-технічних та прикладних видах спорту.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р.	л		с	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Концептуальні положення та методологічні основи системи підготовки спортсменів й змагальної діяльності у спорті.												
Тема 1. Формування загальної теорії підготовки спортсменів.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Методологія побудови теорії підготовки спортсменів та сучасна система знань як теоретична складова системи підготовки спортсменів.	10	2	2			6	10					10
Тема 3. Змагальна діяльність в системі підготовки спортсменів.	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6			18	30	2				28
Змістовий модуль 2. Адаптація до фізичних навантажень окремих систем організму спортсмена в різних умовах спортивної діяльності.												
Тема 4. Загальні закономірності адаптації до фізичних навантажень, термінова і довгострокова адаптація у системі підготовки спортсменів.	8	1	2			5	9		2			7
Тема 5. Адаптація до фізичних навантажень кардіореспіраторної та кістково-м'язової систем організму спортсмена у спорті.	8	1	2			5	7					7
Тема 6. Особливості підготовки спортсменів в умовах природньої та штучної гіпоксії.	7	1	1			5	7					7
Тема 7. Особливості підготовки спортсменів в різних клімато-географічних умовах та при змінах часових поясів у спорті.	7	1	1			5	7					7
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6			20	30	2				28
Змістовий модуль 3.												
Позатренувальні та позазмагальні фактори в системі підготовки спортсменів.												

Тема 8. Засоби відновлення та стимуляції роботоздатності в системі підготовки спортсменів.	10	2	2			6	10		1			8
Тема 9. Характеристика травматизму та захворюваності в спорті.	10	1	2			7	10		1			10
Тема 10. Допінг і боротьба з його використанням у спорті.	10	1	2			7	10					10
Разом за змістовим модулем 3	30	4	6			20	30		2			28
Змістовий модуль 4. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському, неолімпійському та професійному спорті.												
Тема 11. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському спорті.	10	2	2			6	10		1			8
Тема 12. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у професійному спорті.	10	2	2			6	10		1			10
Тема 13. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у неолімпійському спорті.	10	2	2			6	10					10
Разом за змістовим модулем 4	30	6	6			18	30		2			28
Усього годин	120	20	24			76	120	2	6			112

5. Теми семінарських занять

№ змістового модуля, теми	Назва семінарського заняття і короткий його зміст	Кількість аудиторних годин (денна/заочна)
I	Змістовий модуль 1.	6/-
1	Тема 1. Формування загальної теорії підготовки спортсменів.	2/-
2	Тема 2. Методологія побудови теорії підготовки спортсменів та сучасна система знань як теоретична складова системи підготовки спортсменів.	2/-
3	Тема 3. Змагальна діяльність в системі підготовки спортсменів.	2/-
II	Змістовий модуль 2.	6/2
4	Тема 4. Загальні закономірності адаптації до фізичних навантажень, термінова і довгострокова адаптація у системі підготовки спортсменів.	2/2
5	Тема 5. Адаптація до фізичних навантажень кардіореспіраторної та кістково-м'язової систем організму спортсмена у спорті.	2/-
6	Тема 6. Особливості підготовки спортсменів в умовах природньої та штучної гіпоксії.	1/-
7	Тема 7. Особливості підготовки спортсменів в різних клімато-географічних умовах та при змінах часових поясів у спорті.	1/-
III	Змістовий модуль 3. Позатренувальні та позазмагальні фактори в системі підготовки спортсменів.	6/2
8	Тема 8. Засоби відновлення та стимуляції роботоздатності в системі підготовки спортсменів.	2/1
9	Тема 9. Характеристика травматизму та захворюваності в спорті.	2/1
10	Тема 10. Допінг і боротьба з його використанням у спорті.	2/-
IV	Змістовий модуль 4.	6/2
11	Тема 11. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському	2/1

	спорті.	
12	Тема 12. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у професійному спорті.	2/1
13	Тема 13. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у неолімпійському спорті.	2/-

6. Самостійна робота

№ з/р	Назва теми, яка вивчається самостійно	Кількість годин (денна/заочна)
	Змістовий модуль 1.	18/28
1	Тема 1. Формування загальної теорії підготовки спортсменів. 1. Розкрити особливості розвитку системи знань у загальній теорії підготовки спортсменів.	6/8
2	2. Вказати актуальні напрями досліджень з проблеми підготовки спортсменів.	
3	Тема 2. Методологія побудови теорії підготовки спортсменів та сучасна система знань як теоретична складова системи підготовки спортсменів. 1. Розкрити напрямки вдосконалення системи підготовки спортсменів в олімпійському, неолімпійському та професійному спорті.	6/10
4	Тема 3. Змагальна діяльність в системі підготовки спортсменів. 1. Розкрити особливості змагальної діяльності в обраному виді спорту.	6/10
5	2. Описати останні тенденції у змагальній діяльності спортсменів.	
	Змістовий модуль 2.	20/28
6	Тема 4. Загальні закономірності адаптації до фізичних навантажень, термінова і довгострокова адаптація у системі підготовки спортсменів. 1. Описати тренувальний процес з позиції довгострокової адаптації організму спортсмена до фізичних навантажень.	5/7
5	Тема 5. Адаптація до фізичних навантажень кардіореспіраторної та кістково-м'язової систем організму спортсмена у спорті. 1. Розкрити особливості адаптації кістково-м'язової системи спортсменів до фізичних навантажень різної спрямованості.	5/7
7	Тема 6. Особливості підготовки спортсменів в умовах природньої та штучної гіпоксії. 1. Надати характеристику позитивного впливу гіпоксії на організм спортсмена в умовах гірського тренування.	5/7
8	Тема 7. Особливості підготовки спортсменів в різних клімато-географічних умовах та при змінах часових поясів у спорті. 1. Охарактеризувати особливості побудови тренувального процесу в умовах низьких та високих температур навколишнього середовища.	5/7
	Змістовий модуль 3. Позатренувальні та позазмагальні фактори в системі підготовки спортсменів.	20/28
9	Тема 8. Засоби відновлення та стимуляції роботоздатності в системі підготовки спортсменів. 1. Надати характеристику фармакологічного забезпечення роботоздатності і відновлювальних процесів при підготовці спортсменів.	6/8
10	Тема 9. Характеристика травматизму та захворюваності в спорті. 1. Охарактеризувати основні напрямки профілактики травматизму та захворюваності у спорті.	7/10

11	Тема 10. Допінг і боротьба з його використанням у спорті. 1. Проаналізувати випадки застосування допінгових засобів на змаганнях міжнародного рівня в олімпійському, неолімпійському та професійному спорті.	7/10
	Змістовий модуль 4.	18/28
12	Тема 11. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів в олімпійському спорті. 1. Надати характеристику історичних передумов формування та розвитку теорії періодизації тренувального процесу спортсменів.	6/8
13	2. Розкрити альтернативні концепції і підходи теорії періодизації тренувального процесу спортсменів.	
14	3. Охарактеризувати тенденції у системі спортивного відбору в системі багаторічної підготовки.	
15	Тема 12. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у професійному спорті. 1. Охарактеризувати особливості системи підготовки спортсменів професіоналів в індивідуальних видах спорту.	6/10
16	2. Охарактеризувати особливості системи підготовки спортсменів професіоналів в ігрових видах спорту.	
17	3. Проаналізувати фактори, що визначають специфіку системи підготовки спортсменів професіоналів.	
18	Тема 13. Особливості сучасної системи підготовки спортсменів у неолімпійському спорті. 1. Охарактеризувати специфіку періодизації підготовки спортсменів-інтелектуалів.	6/10
19	2. Вказати особливості періодизації у спортивно-технічних та прикладних видах спорту.	
20	3. Намалювати схему або скласти таблицю системи спортивних змагань та змагальної діяльності у неолімпійському виді спорту (за вибором здобувача).	
	Разом:	76/112

7. Методи навчання

За джерелом знань – словесні, наочні й практичні методи.

За логікою навчального процесу – індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи.

За відповідним етапом навчання – методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь, які сприяють використанню пізнаного; методи контролю й оцінки результатів навчання.

За способом педагогічного керівництва – пояснення педагога, самостійна робота.

За дидактичними цілями – створення ігрових ситуацій, пошукових навчальних ігор, використання прийомів заохочення та стимулювання навчальної діяльності.

За характером пізнавальної діяльності – методи пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

8. Методи контролю

1. Поточний контроль – методи усного контролю - фронтальний контроль знань на лекціях та семінарських заняттях (відвідування занять, відповіді за темами); методи письмового контролю; самоконтроль; перевірка виконання самостійної роботи.

2. Підсумковий контроль – іспит.

9. Орієнтований перелік питань для поточного та підсумкового контролю

1. Формування загальної теорії підготовки спортсменів.
2. Результат змагальної діяльності та фактори, що впливають на результат.
3. Стратегія і тактика змагальної діяльності у спорті.
4. Техніка змагальної діяльності у спорті.
5. Структура змагальної діяльності у спорті.
6. Управління змагальною діяльністю у спорті.
7. Спеціальні та загальнодидактичні принципи спортивної підготовки спортсменів в системі періодизації в олімпійському спорті.
8. Принципи спортивної підготовки спортсменів в неолімпійському спорті.
9. Принципи спортивної підготовки спортсменів в професійному спорті.
10. Основи сучасної теорії адаптації і проблеми раціональної підготовки спортсменів.
11. Формування і стадії термінової адаптації до фізичних навантажень.
12. Формування і стадії довгострокової адаптації до фізичних навантажень.
13. Адаптація до фізичних навантажень аеробної та анаеробної систем енергозабезпечення.
14. Термінова та довгострокова адаптації до фізичних навантажень кардіореспіраторної системи спортсменів.
15. Адаптаційні перебудови в кістково-м'язовій системі спортсмена у процесі багаторічної підготовки.
16. Характеристика адаптації спортсмена до висотної гіпоксії.
17. Підготовка спортсменів в умовах низькогір'я, середньогір'я та високогір'я.
18. Штучне гіпоксичне тренування в системі річної підготовки спортсменів.
19. Адаптація організму спортсмена до фізичних навантажень в умовах низької температури навколишнього середовища.
20. Підготовка спортсменів і змагальна діяльність в умовах високої температури навколишнього середовища.
21. Десинхронізація і ресинхронізація циркадних ритмів у спортсменів при тривалих перельотах.
22. Загальна характеристика засобів відновлення та стимуляція роботоздатності спортсменів.
23. Педагогічні, психологічні та медико-біологічні засоби відновлення.
24. Планування засобів відновлення та стимуляції роботоздатності в процесі підготовки спортсменів.
25. Причини захворювань та травматизму у спорті.
26. Захворювання та травматизм в різних видах спорту.
27. Основні напрямки профілактики травм та захворювань спортсменів.
28. Класифікація і характеристика заборонених допінгових засобів і методів.
29. Негативний вплив допінгових засобів на організм спортсмена.
30. Основні напрямки боротьби із застосуванням допінгу в спорті.
31. Етапи допінг-контролю, штрафні санкції.
32. Історичні передумови формування теорії періодизації тренувального процесу спортсменів.
33. Концепція періодизації річної підготовки Л.П. Матвеева.
34. Розвиток концепції Л.П. Матвеева і формування теорії періодизації річної підготовки.
35. Сучасна система періодизації багаторічної підготовки.
36. Наукові погляди Ю.В. Верхошанського на проблему періодизації річної підготовки.
37. Блоковий принцип періодизації спортивної підготовки А.Н. Воробйова.

38. «Нові» концепції і підходи до періодизації в роботах А.П. Бондарчука та В.Б. Іссуріна.
39. Формування західних моделей періодизації річної підготовки.
40. Хвилеподібні коливання обсягу і інтенсивності навантажень у наукових праць фахівців Заходу. Загальна структура теорії періодизації.
41. Зміст і функції теорії періодизації.
42. Поняття «спортивна обдарованість».
43. Фактори, що обумовлюють спортивну обдарованість.
44. Мета, завдання та зміст спортивної орієнтації.
45. Мета, завдання та зміст спортивного відбору.
46. Критерії відбору в спорті.
47. Вплив генетичної конституції організму спортсмена на перспективи досягнень у спорті.
48. Система змагань у професійному спорті.
49. Система відновлення спортсменів професіоналів.
50. Цикли й етапи багаторічного вдосконалення у професійному спорті.
51. Порівняльний аналіз основних факторів, що визначають специфіку системи підготовки спортсменів у професійному та олімпійському спорті.
52. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів у велоспорті.
53. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів в боксі.
54. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів у баскетболі.
55. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів у хокеї.
56. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів у футболі.
57. Особливості системи підготовки спортсменів професіоналів у тенісі.
58. Система спортивних змагань та змагальної діяльності у неолімпійському спорті.
59. Структура спортивної підготовки спортсменів у неолімпійському спорті.
60. Проектування та організація навчально-тренувального процесу у неолімпійському спорті.
61. Структура системи підготовки спортсменів в інтелектуальних видах спорту.
62. Особливості підсистем процесу підготовки спортсменів в інтелектуальних видах спорту.
63. Характеристика етапів багаторічної підготовки спортсменів-інтелектуалів.

10. Методичне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, презентації лекційного матеріалу, пакет контрольних завдань для перевірки знань, екзаменаційні білети для підсумкового контролю, рекомендована література, критерії оцінки знань здобувачів.

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74 (75)-81	C	задовільно	
64-73 (74)	D		
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

F* - виставляється тільки за результатом складання заборгованості комісії.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

	№ теми	Опитування	Самостійна робота	Конспект
Змістовий модуль 1	T1	4 – 8	5 – 8	4
	T2	4 – 8	5 – 8	4
	T3	4 – 8	5 – 8	4
Сума за змістовим модулем 1	39 – 60			
Змістовий модуль 2	T4	4 – 8	5 – 8	4
	T5	4 – 8	5 – 8	4
	T6	4 – 8	5 – 8	4
	T7	4 – 8	5 – 8	4
Сума за змістовим модулем 2	39 – 60			
Змістовий модуль 3	T8	4 – 8	5 – 8	4
	T9	4 – 8	5 – 8	4
	T10	4 – 8	5 – 8	4
Сума за змістовим модулем 3	39 – 60			
Змістовий модуль 4	T11	4 – 8	5 – 8	4
	T12	4 – 8	5 – 8	4
	T13	4 – 8	5 – 8	4
Сума за змістовим модулем 4	39 – 60			
Екзамен	21 – 40			
Сума	60 – 100			

11.1. Критерії оцінки виконання самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	Здобувач своєчасно та бездоганно виконав самостійну роботу з елементами творчості.
7	Здобувач своєчасно та правильно виконав самостійну роботу.
5-6	Здобувач виконав самостійну роботу з певними зауваженнями.

3-4	Виконання самостійної роботи не розкриває суті завдання.
1-2	Здобувач виконав самостійну роботу несвоєчасно, з помилками та не в повному обсязі.
0	Здобувач не виконав самостійну роботу.

11.2. Критерії оцінки опитування за пройденою темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
8	Здобувач бездоганно відповів на питання, навів багато прикладів, проявив глибокі системні знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
7	Здобувач правильно відповів на питання, але навів не достатньо прикладів, проявив хороші знання програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури з предмету вивчення.
6	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання, привів достатньо прикладів, проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
5	Здобувач не досить повно відповів на питання, не зовсім послідовно і логічно, припустився помилок, але навів приклади, виявив достатні знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
4	Здобувач не послідовно і не логічно відповів на питання та не навів достатньо прикладів, але проявив знання програмного матеріалу та основної літератури з предмету вивчення.
3	Здобувач не послідовно, не логічно, із суттєвими помилками відповів на питання, не навів прикладів, але проявив знання програмного матеріалу з предмету вивчення.
2	Відповідь здобувача частково розкриває суть питання.
1	Відповідь здобувача практично не розкриває суті питання.
0	Здобувач не зробив спроби відповісти на питання.

11.3. Екзамен. Критерії оцінки

Кількість балів	Критерії оцінювання
40	Здобувач бездоганно відповів на питання та вирішив практичне завдання, навів достатньо прикладів, проявив глибокі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
39	Здобувач правильно відповів на питання та вирішив практичне завдання, але не навів достатньо прикладів, проявив глибокі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
38	Здобувач правильно відповів на питання та вирішив практичне завдання, але не навів прикладів, проявив недостатні знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
37	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання та вирішив практичне завдання, навів окремі приклади, але не проявив глибоких знань змісту програмного матеріалу.
36	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання, припустився незначних помилок при виконанні практичного завдання, навів приклади, але не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
35	Здобувач припустився незначних помилок при відповіді на питання і виконанні практичного завдання, не навів достатньо прикладів та не проявив достатніх знань

	змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
34	Здобувач припустився помилок при відповіді на питання і виконанні практичного завдання, але навів приклади, не проявив знань змісту програмного матеріалу.
33	Здобувач не повністю відповів на питання, але вирішив практичне завдання, навів окремі приклади та проявив достатні знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
32	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання, але не повністю вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
31	Здобувач не повністю відповів на питання і виконав практичне завдання, але навів достатньо прикладів та проявив окремі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
30	Здобувач не повністю відповів на питання та вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, проявив окремі знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
29	Здобувач не послідовно і не логічно відповів на питання і вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
28	Здобувач частково відповів на питання, але на достатньому рівні вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
27	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання, але частково вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
26	Здобувач частково відповів на питання і вирішив практичне завдання, не навів достатньо прикладів, але проявив знання змісту програмного матеріалу та основної літератури.
25	Здобувач на достатньому рівні відповів на питання, але вирішив практичне завдання з суттєвими помилками, не навів достатньо прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
24	Здобувач відповів на питання з суттєвими помилками, але на достатньому рівні вирішив практичне завдання, навів невірні приклади, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури.
23	Здобувач відповів на питання і вирішив практичне завдання з принциповими помилками, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, не правильно відповів на додаткові запитання.
22	Здобувач не повністю відповів на питання, фрагментарно вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, неправильно відповів на додаткові запитання.
21	Здобувач фрагментарно відповів на питання, не повністю вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не проявив знань змісту програмного матеріалу, основної літератури, не відповів на додаткові запитання.
20	Здобувач фрагментарно відповів на питання та вирішив практичне завдання, не навів прикладів, не має уяви про зміст програмного матеріалу, основної і допоміжної літератури, не відповів на додаткові запитання.
1 – 19	Відповідь здобувача не розкриває суті питань.
0	Здобувач не зробив спроби відповісти на питання.

13. Рекомендована література

Базова

1. Платонов В.М. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и её практические приложения : учебник [для тренеров] : в 2 кн. К.: Олимп. лит., 2015. Кн. 1. 2015. 680 с.
2. Платонов В.М. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и её практические приложения : учебник [для тренеров] : в 2 кн. К.: Олимп. лит., 2015. Кн. 2. 2015. 752 с.
3. Волков Л.В. Теория и методика детского и юношеского спорта. К.: Олимп. лит., 2002. 294 с.
4. Гуськов С.И., Платонов В.Н., Линец М.М., Юшко Б.Н. Профессиональный спорт. Киев: Олимпийская литература. 2000. 392 с.
5. Імас Є.В., Матвеев С.Ф., Борисова О.В. та ін. Неолімпійський спорт. К., 2015. 184 с.
6. Про схвалення Стратегії формування сучасної системи олімпійської підготовки до 2020 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.06.2009 р. №52-р. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=592-2009-%F0> (дата звернення: 18.05.2018).
7. Долбишева Н.Г. Неолімпійський спорт як соціальний інститут на рівні державності. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2015. № 2 (46). С. 70-73.
8. Бондарчук А.П. Пеоридизация спортивной тренировки. К.: Олимп. лит., 2005. 304 с.
9. Иссурин В.Б. Блоковая периодизация спортивной тренировки. М.: Сов. Спорт, 2010. 288 с.
10. Матвеев Л.П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты: учеб. для вузов физ. культ. [5-е изд.]. М.: Сов. Спорт, 2010. 340 с.
11. Про організацію навчально-тренувальної роботи дитячо-юнацьких спортивних шкіл : Наказ Міністерства молоді та спорту України від 17.01.2015 № 67. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0119-15> (дата звернення: 18.08.2017).
12. Драгунов Л. А., Ерёменко А. А. Теоретико-методические основы построения подготовки спортсменов в олимпийских циклах на этапе сохранения высшего спортивного мастерства. *Научный часопис НПУ імені М.П. Драгоманова Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2013. Вип. 13(40). С. 78-84.
13. Леонов Я. В., Путятіна Г.М. Стратегічні перспективи розвитку неолімпійського спорту в Україні. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2014. №5 (43). С. 29-34.

Додаткова

1. Баштанник Ю.Г. Рівень популярності неолімпійських видів спорту серед студентів вищих навчальних закладів спортивного профілю. *Неолімпійський спорт : історія, проблеми, управління та система підготовки спортсменів*. Дніпропетровськ, 2016. С. 113-118.
2. Безмилов М. Програма підготовки спортивного резерву та відбір баскетболістів у Франції. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2017. № 2. С. 10-15.
3. Бубка С.Н. Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние: монография. К.: Олимп. Лит., 2012. 260 с.
4. Бубка С.Н., Булатова М.М., Гуніна Л.М. та ін. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту. Під ред. Бубки С.Н., Платонова В.М. Київ: Перша друкарня, 2018. 624 с.
5. Бубка С.Н., Булатова М.М., Есентаев Т.К. и др. Менеджмент подготовки спортсменов в Олимпийском играм. Под ред. Бубки С.Н., Платонова В.Н. Киев: Олимпийская литература, 2017. 480 с.
6. Верхошанский Ю.В. Программирование и организация тренировочного процесса. М.: Физкультура и спорт, 1985. 176 с.
7. Долбишева Н.Г. Основні напрями неолімпійського спорту. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2014. № 1. С. 138-144.

8. Долбишева Н.Г. Співвідношення сил на міжнародній спортивній арені в рамках Всесвітніх ігор. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2015. № 2. С. 45-52.
9. Задорожна О.Р. Ставлення фахівців з фехтування до реалізації тактичної підготовки на різних етапах багаторічного удосконалення спортсменів. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019. № 4. С. 45-58. DOI: 10.32540/2071-1476-2019-4-045
10. Иванов И.В. Развитие координационных способностей юных футболистов. Экспериментальные и теоретические исследования в современной науке: сб. ст. по матер. XXXIV-XXXV междунар.науч.-практ. конф. № 4-5(32). Новосибирск: СибАК, 2019. С. 46-56
11. Келлер В.С., Платонов В.Н. Теоретико-методические основы подготовки спортсменов. Львов, 1993. 270 с.
12. Кожедуб М.С. Принципиальная схема построения базового мезоцикла подготовки квалифицированных легкоатлетов. *Мир спорта*. 2018. № 3 (72). С.11-16.
13. Кожедуб М.С., Врублевский Е.П. Особенности динамики двигательных способностей квалифицированных бегуний на короткие дистанции под влиянием биоритмов их организма. *Мир спорта*. 2017. № 4 (64). С. 59.
14. Костюкевич В.М. Врублевський Є.П., Вознюк Т.В. [та ін.]. Теоретико-методичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті: [монографія]. Вінниця ТОВ «Планер», 2017. 191 с.
15. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки: (на прикладі командних ігрових видів спорту): навчальний посібник. Вінниця: Планер, 2014. 616 с.
16. Лукіна О., Вороний В. Особливості змагальної діяльності борців греко-римського стилю. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2019. № 2. С. 21-29. <http://infiz.dp.ua/miscdocuments/2019-02/2019-02-03.pdf>
17. Лукіна О.В., Вороний В.О. Фізичний розвиток і фізична підготовленість борців греко-римського стилю на етапі спеціалізованої базової підготовки. *Спортивний вісник Придніпров'я: науково-практичний журнал ПДАФКіС*. Дніпро, 2019. № 4. С. 64-73. <https://DOI: 10.32540/2071-1476-2019-4-064>
18. Медведєва І.М. Теоретико-методичні засади технології навчання майбутніх фахівців зі складнокоординаційних видів спорту : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.03. К., 2009. 41 с.
19. Мітова О. Проблеми контролю в сучасних командних спортивних іграх. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2015. № 3. С. 89-96.
20. Мітова О.О., Грюкова В.В. Баскетбол: історія розвитку, правила гри, методика навчання. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю. Дніпропетровськ, 2016. 193 с.
21. Мітова О.О., Матяш В.В. Совершенствование процесса технической подготовки юных футболистов на этапе предварительной базовой подготовки: [монографія]. Дніпропетровськ, 2015. 270 с.
22. Николаев А.Н. Психология тренерской деятельности в детско-юношеском спорте : дис. на соискание уч. степени д-ра психол. наук : спец. 13.00.04. СПб., 2005. 401 с.
23. Овчаренко С.В., Матяш В.В., Яковенко А.В. Засоби та методи розвитку фізичних якостей футболістів у річному циклі підготовки. *Методичні рекомендації*. Дніпро: ПДАФКіС, 2019. 37 с.
24. Печко Г.А. Фізична підготовка висококваліфікованих бар'єристів з вадами слуху на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей: автореф. дис....канд.наук з фізичного виховання а спорту: 24.00.02. Дніпро, 2018; 21 с.
25. Пікінер О.С. Підвищення фізичного стану баскетболістів з вадами слуху на етапі максимальної реалізації індивідуальних можливостей : дис. на здобуття наук. ступеня канд. фіз. вих. і спорту : [спец.] 24.00.01 «Олімпійський та професійний спорт». Дніпр, 2018. 163 с.

26. Платонов В., Павленко Ю., Томашевский В. Система подготовки спортсменов Канады к Олимпийским играм. Наука в олімпійському спорті. 2018. № 2. С. 92-103.

27. Платонов В.А. Уравнение с шестью известными. [О мужской сборной СССР по волейболу]. М. : Молодая гвардия, 1983. 239 с.

28. Платонов В.М., Павленко Ю.А., Томашевський В.В. Подготовка спортсменов разных стран к Олимпийским играм. Киев: Бурого, 2012. 336 с.

29. Приходько В.В. Концепція управління сучасною системою підготовки спортсменів: монографія. Дніпро, 2018. 464 с.

30. Приходько В.В. Направление, содержание и принципы реформы спорта высших достижений в Украине. Спортивний вісник Придніпров'я. Дніпро, 2017. № 1. С. 308-313.

31. Приходько В.В. Розвиток спорту в умовах об'єднаних територіальних громад: монографія. Дніпро, 2020. 348 с.

32. Приходько В.В. Формування сучасної системи підготовки спортсменів: монографія. Дніпро, 2019. 381 с.

33. Ригерт Д.А. Благородный металл : рассказ гл. тренера сборной страны по тяжелой атлетике. М. : Молодая гвардия, 1987. 191 с.

34. Романина Е.В., Романин Е.А. Особенности формирования индивидуального стиля тренера в процессе профессиональной деятельности. *Теория и практика физ. культуры*. 2006. № 6. С. 18-24.

35. Свириденко О. О. Педагогічні умови виховання здорового способу життя підлітків у дитячо-юнацьких спортивних школах: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07. Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ, 2010. 20 с.

36. Сергеев А.Ю. Управление сферой физической культурой и спорта административно-территориальной единицы на основе целевого программирования (на примере Днепропетровской области): дис. ...канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.01. Дніпропетровськ, 2017. 282 с.

37. Тихонова Н. В. Значимость детско-юношеского и резервного спорта в Украине для воспитания подрастающего поколения. *Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта*. 2014. №9. С. 60–64. doi:10.5281/zenodo.10130.

Інформаційні ресурси

1. <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/58/> Міністерство освіти і науки України.
2. <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/> Міністерство молоді та спорту України.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> Верховна Рада України.
4. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. <http://www.nadc.org.ua/> Національний антидопінговий центр.
6. <https://www.wada-ama.org/> World anti-doping agency.

Доцент _____

(підпис)

Долбишева Н.Г.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Приходько В.В.